

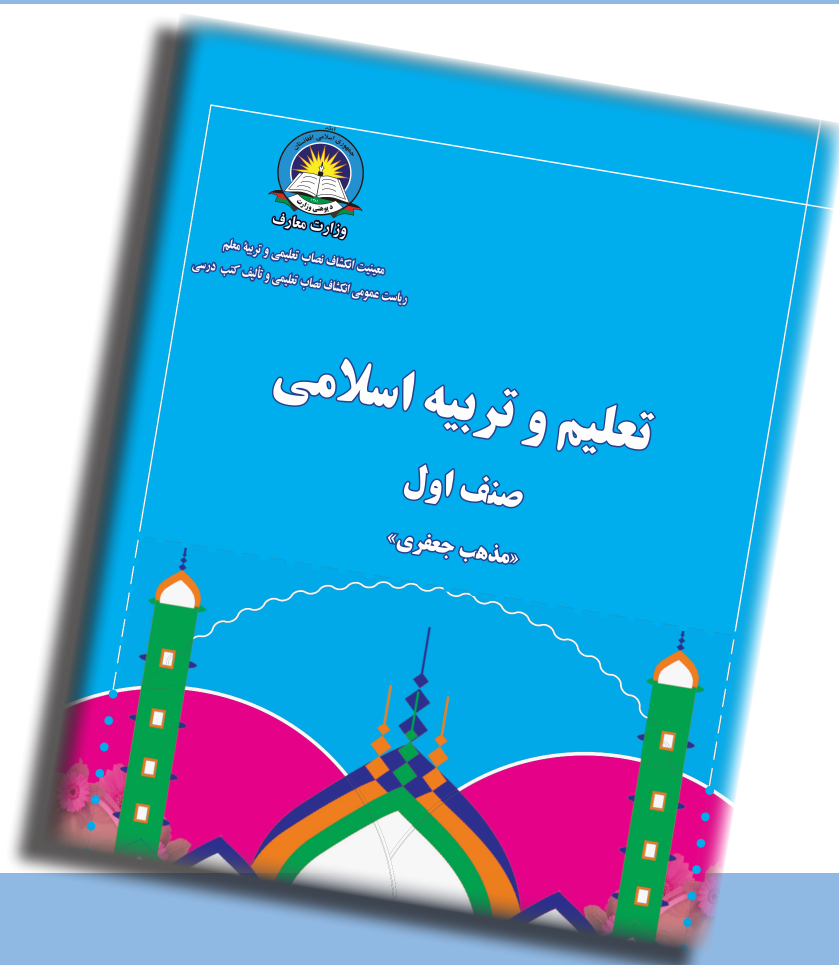
وزارت معارف
معینیت انکشاف نصاب تعلیمی و
تربیهٔ معلم
ریاست عمومی انکشاف نصاب
تعلیمی و تألیف کتب درسی

رهنمای معلم

تعلیم و تربیهٔ اسلامی

(مذهب جعفری)

صنف اول

سال چاپ: ۱۳۹۷ هـ. ش.

وزارت معارف

معینیت نصاب تعلیمی و تربیهٔ معلم

ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف

کتاب معلم

(راهنمای تدریس)

تعلیم و تربیهٔ اسلامی

صنف اول

(مذهب جعفری)

سال چاپ: ۱۳۹۶

مؤلف:

- مولف سید محمدحسین فرهنگ

ایدیت علمی و مسلکی

- مؤلف محمد باقرحلیمی «جعفری»

ایدیت زبان

- مؤلف محمدقاسم الیاسی

کمیتۀ نظارت

- دکتور اسدالله محقق معین انکشاف نصاب تعلیمی و تربیۀ معلم
- دکتور شیر علی ظریفی مسؤول پروژۀ انکشاف نصاب تعلیمی
- دکتور محمدیوسف نیازی سرپرست ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

طرح و دیزاین

- محمدعلی نظری

تنظیم امور چاپ: محمدکبیر حقمل رئیس نشرات و اطلاعات وزارت معارف

بسم الله الرحمن الرحيم

کور د سولې کــور د تورې   هر بچی یې قهرمـــان دی

دا وطن د ټولو کــــور دی   د بلوڅـــو د ازبکـــــو

د پښتـــون او هــزاره وو   د ترکمنــو د تاجکـــــو

ورسره عرب، ګــوجر دي   پامیریان، نورستانیـــــان

براهوي دي، قزلباش دي   هم ایمــــاق، هم پشه یان

دا هیــــواد به تل ځلیږي   کـه لمـــر پر شنه آسمان

په سینـــــه کې د آسیا به   لکـه زړه وي جـــاویدان

نوم د حـــق مو دی رهبـر   وایوالله اکبـر وایـو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

پیام وزیر معارف

الحمدلله رب العالمین والصلاة والسلام علی نبیه و رسوله محمد وعلی آله وأصحابه أجمعین، أما بعد:
نصاب تعلیمی معارف اساس نظام تعلیم و تربیه را تشکیل داده و در رشد و توسعهٔ علمی، فکری و سلوکی نسلهای امروز و فردای کشور نقش بنیادی و سرنوشت ساز دارد.
نصاب تعلیمی با گذشت زمان و تحول و پیشرفت در عرصه های مختلف زندگی، مطابق با نیازهای جامعه باید هم از نظر مضمون و محتوا و هم از نظر شیوه و روش تقدیم معلومات تطور و انکشاف نماید.
یکی از عرصه های نصاب تعلیمی که باید مورد توجه جدی برای تجدید نظر و بهبود باشد نصاب تعلیمات اسلامی است، زیرا تعلیمات اسلامی شامل عقاید، احکام و هدایات دین مبین اسلام است که بحیث نظام و قانون مکمل تمام ابعاد زندگی انسان ها را دربر گرفته و بحیث آخرین پیام خالق و پروردگار جهان تا روز قیامت، رسالت رهنمایی و هدایت بشریت را انجام می دهد.
علمای امت اسلامی در طول تاریخ نقش مهمی را در ایجاد، توسعه و غنامندی سیستم تعلیمات و معارف اسلامی مخصوصا انکشاف تدریجی نصاب تعلیمی مراکز و مؤسسات علمی جهان اسلام ایفاء کرده اند.
مطالعهٔ دقیق در سیر تطور تاریخی علوم و معارف اسلامی در جهان نشان می دهد که نصاب تعلیمی مدارس و مراکز علمی ما همواره بنا بر ضرورت های جامعه و در تطابق با ثوابت و طبیعت دین اسلام که برای همه انسانها در همه زمانها و مکانها می باشد توسعه یافته است.
کشور عزیز ما افغانستان با تاریخ علمی درخشان، روزگاری مهد علم و دانش و جایگاه بزرگترین مراکز علمی عصر بوده و در شکل گیری تمدن بزرگ اسلامی نقش عظیمی داشته است، وجود هزاران دانشمند و عالم در عرصه های مختلف علم و فرهنگ مخصوصاً در علوم شرعی مانند عقاید، تفسیر، حدیث، فقه، اصول فقه و غیره، گواه واضح آنچه گفته شد می باشد.
همزمان با رشد موج بیداری اسلامی در عصر حاضر ، تعلیمات اسلامی در کشور ما شاهد تحول کمی و کیفی بوده و اطفال و جوانان کشور ما با شوق و رغبت فراوان به طرف مدارس و مراکز تعلیمات اسلامی رخ مینمایند.
وزارت معارف جمهوری اسلامی افغانستان بر اساس مسؤولیت ورسالت خویش در مطابقت با احکام قانون اساسی کشور، به منظور رشد و توسعهٔ کیفی و کمی تعلیمات اسلامی و از جمله نصاب تعلیمات اسلامی اقدامات قابل توجه نموده است.
این وزارت با دعوت از علماء، استادان و متخصصین فرهیخته و قابل اعتماد کشور به بِه سازی نصاب تعلیمی پرداخته و بدون کم و کاست در مضامین و کتابهای مقرر در نصاب تعلیمی رائج مدارس تعلیمات اسلامی، به منظور استفادهٔ خوبتر و بیشتر، کتابهای مقرر را شکل درسی داده و با شرح و توضیح لازم متون و اضافهٔ فعالیتها و ارزیابی و تمارین مناسب، به غنامندی متون درسی موجود پرداخت.
امیدوارم این خدمت ناچیز وزارت معارف و تلاشهای قابل تمجید علماء و دانشمندان و متخصصان کشور عزیز ما مورد قبول خداوند متعال قرار گرفته و در بهبود و انکشاف هر چه بیشتر تعلیمات اسلامی در افغانستان عزیز مفید واقع شود.

وبالله التوفیق
دکتور اسدالله حنیف بلخی
وزیر معارف

سخنان کوتاه با معلمین گرامی

۱- تقسیم‌بندی کتاب درسی

کتاب درسی صنف اول دارای سی و دو درس است که در سه فصل تدوین شده است. فصل اول آن از عقاید بحث می‌کند و دارای هفت درس می‌باشد؛ فصل دوم آن به مسائل احکام پرداخته است که این فصل شانزده درس را در بر می‌گیرد و فصل سوم آن مربوط به مباحث آداب و اخلاق می‌باشد که این فصل در نُه درس تألیف گردیده است. تمامی دروس کتاب صنف اول، در ساعت‌های درسی معین تدریس می‌گردد.

۲- رعایت انصاف و احترام نسبت به شاگردان

رعایت عدالت و انصاف بین شاگردان و نیز احترام گذاشتن نسبت به همهٔ آن‌ها یکی از نکات مهم تربیت است. معلم موفق ، مؤثر و دلسوز همواره به شاگردان خود بدون توجه به نژاد، فرهنگ و یا جنسیت ، احترام می‌گذارد و عدالت و انصاف را در مورد آن‌ها رعایت می‌کند. بر اساس نظر سنجی های انجام شده معلم موفق دارای خصوصیات زیر می باشد

الف)) معلمان موفق و مؤثر کسانی هستند که از مسخره کردن پرهیز می‌کنند و از ایجاد موقعیت‌هایی که شاگردان در مقابل هم‌سالان خود احترام شان را از دست بدهند، جلوگیری می‌کنند.

پ) معلمان موفق بی‌طرفی فامیلی، قومی، نژادی، منطقه‌ای، زبانی، مذهبی و... را رعایت می‌کنند.

ث) معلمانی که در رفتارشان باثبات است و زمینه مشارکت و موفقیت شاگردان را در صنف آماده می‌کنند.[۱]

ج) معلمان مؤثر ضمن حفظ رابطهٔ مناسب معلمی- شاگردی، همواره با فرد فرد شاگردان رفتار صمیمانه دارند.

د) معلمان موفق و مؤثر به جای اینکه در مقابل و یا برای شاگردان کار کنند، همراه آنان کار می‌کنند.

ذ) معلمان مؤثر به شاگردان اجازه می‌دهند که در تصمیم‌گیری‌ها مشارکت کنند.

ر) معلمان مؤثر به لطیفه‌گویی و داستان در ضمن درس تمایل دارند. آنان برای بازی و شرکت در فعالیت‌های مشترک با شاگردان شان پیش‌قدم می‌شوند.[۲]

در نتیجه همانگونه که می‌دانیم محبت، تشویق و رویهٔ خوب انسان‌ها نسبت به همدیگر یک اصل مهم و بنیادی به شمار میرود. رعایت این اصل به ویژه برای کسانی که معمولاً با کودکان سر و کار دارند، اهمیت فراوان می‌یابد. کسانی که با کودکان مهربان اند، علاوه بر اینکه به آن‌ها مهر می‌ورزند، باید با آنان مثل خودشان رفتار نمایند و به زبان آن‌ها سخن بگویند؛ چه اینکه به تعبیر مولانای بلخی:

چون که با کودک سر و کارت فتاد هم زبان کودکان باید گشاد

بنابراین، هر زمانی که فضای صنف با مهر ، محبت و تشویق آکنده شود، نتیجهٔ بسیار بهتری به دست خواهد آمد. درست به همین خاطر است که کارشناسان علوم تربیتی به تشویق بیشتر از تنبیه توصیه می‌کنند.

---

۱. خیریه بیگم حایری‌زاده و لیلی محمدحسین: ویژگی‌های معلم مؤثر، تهران، نشر قطره، ۱۳۸٤، ص ۳۰.

۲. همان، ص ۳۱.

. اگر معلمان ما دیواری از مهر و محبت دور مکتب بکشند، مطمئن خواهند شد که هیچ شاگردی نسبت به آن دید منفی نخواهند داشت و هرگز از مکتب فرار نخواهند کرد؛ زیرا:

درس معلم ار بود زمزمهٔ محبتی جمعه به مکتب آورد طفل گریزپای را

۳- آشنایی با شیوه‌های تدریس

یکی از مهم‌ترین مسائل در تدریس، شیوه و روش تدریس است که معلم باید با روش‌های مختلف تدریس آشنا باشد و باید بداند در کدامین موقعیت آموزشی از کدامین روش استفاده نماید؛ بنابراین، در تألیف کتاب راهنمای معلم سعی شده است تا شیوه‌ها و روش‌های جدید تدریس مطرح و معلم محترم با آن‌ها آشنا شود. علاوه بر طرح شیوه‌های تدریس، تذکر این نکته هم خالی از فایده نخواهد بود که آنچه در این کتاب آمده است، ابزار کمکی برای معلمین گرامی است که در کنار تجربیات، نوآوری‌ها و خلاقیت‌های خویش از آن برای بهتر شدن کار تدریس بهره بگیرد.
روش‌های تدریسی که در این کتاب راهنما معرفی شده، عبارت‌اند از:

الف) شیوهٔ مشارکتی

معلمان باید به شاگردان فرصت دهند تا به صورت گروهی و از طریق مشارکت به یادگیری بپردازند. یادگیری از این طریق یک چهارچوب آموزشی است که در آن گروه‌های شاگردان متفاوت از سوی معلم شکل داده می‌شوند و به فعالیت می‌پردازند.
این روش می‌تواند موارد زیر را افزایش دهد: همبسته‌گی مثبت، مسؤولیت فردی، تعامل چهره به چهره، مهارت‌های اجتماعی و خلافیت. این عناصر معلم را از سخنرانی صرف و شاگرد را از تکرار بی‌مورد آموخته‌هایش رها می-سازد. افزون بر این، یادگیری از طریق مشارکت فرصت‌هایی را پدید می‌آورد که یادگیرنده‌گان بتوانند در موقعیت-هایی چون کار گروهی، ارتباطات، ایجاد هماهنگی اثرگذار و تقسیم کار موفق شوند.

ب)شیوهٔ بیان داستان و قصه‌گویی

این روش یکی از بهترین روش‌هایی است که تأثیر زیادی در یادگیری شاگردان دارد و اثر آن تا مدت‌های زیادی در ذهن شاگردان نقش می‌بندد و به آسانی فراموش نمی‌شود. در این روش، معلم می‌تواند موضوع درس را به صورت داستان، خاطره، قصه و... برای شاگردان بیان کند.

ج)شیوهٔ سؤال و جواب

این روش ممکن است بین دو شاگرد و یا بین معلم و شاگرد در صنف انجام شود. این روش می‌تواند در بیشتر مضامین، مورد استفادهٔ معلمان محترم قرار گیرد؛ ولی توجه به این نکته لازم است که سؤالات باید با توجه به استعدادها و توانایی شاگردان طرح شود و به گونه‌ای باشند که توجه آنان را برانگیزد و ذهن آنان را آماده نماید.

د)شیوه تمثیل و نمایش

در بعض درس های که جنبه عملی دارد ؛ مانند دروس احکام کاربرد دارد که توسط یک یا دو نفر از شاگردان ، آموخته های درس در عمل پیاده شود و دیگر شاگردان مشاهده کنند. و یا توسط معلم گرامی تمثیل شود و شاگردان با دقت مشاهده کنند.

فهرست مطالب کتاب صنف اول

فهرست مطالب راهنما مانند فهرست مطالب اصل کتاب است با این تفاوت که برای یک صفحه درس دو صفحه راهنما نوشته شده است. فهرست این کتاب قرار ذیل است :

بخش عقاید

دانش لازمی برای معلم گرامی

الله کلمه عربی است. به معنی خدا یا خداوند در زبان یدر. مسلمانان الله را تنها خدا، خالق و پروردگار عالم می‌دانند. این کلمه توسط عرب‌زبانان مسیحی و یهودی نیز برای خداوند به‌کار می‌رود؛ ولی در مغرب زمین، این کلمه بدلیل استفاده مسلمانان از آن شهرت یافته‌است.

درس اول

عنوان درس: الله ﷻ

وقت: یک ساعت درسی (٤٥ دقیقه)

اهداف:

شاگردان با توجه به اعضای بدن خود و مخلوقات به وجود الله تعالی آشنایی حاصل کنند.

شاگردان ارزش نعمت های الله تعالیٰ را درک واعتقاد شان تحکیم وذهن شان انکشاف یابد.

شاگردان با یاد کردن الله تعالیٰ عادت کنند.

شیوه تدریس: توضیح انفرادی توسط معلم گرامی، سؤال و جواب.

مواد ممد درسی: درختان، کوه ها، زمین، آسمان و اشیای محیطی که دلالت به وجود الله تعالیٰ و قدرت کامله خداوند کند.

لغات و اصطلاحات:

۱-الله: نام مبارک خدای متعال؛ پروردگار هستی

۲- **خالق:** هست کننده، آفریننده

۳- **عبادت:** بنده گی کردن

۴- **لایق:** سزاوار

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم وتربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر و یا تخته سیاه و تباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت هایی معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	**سلام** و احوال پرسی و گرفتن حاضری و باز کردن کتابها	توجه کرده وجواب می دهند	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام الله را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم گرامی، هر سطر را می خواند و شاگردان دسته جمعی به دنبال استاد تکرار می کنند	گوش داده و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند وجواب میشنود.	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات

سوال ۱: مابنده............ هستیم	جواب ۱: مابنده الله هستیم
سوال ۲: الله............ همه چیز است	جواب ۲: الله خالق همه چیز است
سوال ۳: الله............عبادت است	جواب ۳: الله لایق عبادت است

کار خانگی: شاگردان لغات و اصطلاحات این درس و معانی آن را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

معنای پیغمبر وپیغمبرما

پیغمبر، پیامبر. ، رسول و نبی به معنای فرستادهٔ خدا و پیام آور خدا به سوی مردم می باشد . قرار مشهور تا هنوز یکصد بیست وچهار هزار پیغمبر از جانب خدای متعال برای هدایت بشر فرستاده شده است. منظور از پیغمبر ما حضرت محمد ص است. پدر حضرت پیغمبر ما عبد الله فرزند عبدالمطلب است و مادرش آمنه بنت وهب هر دو از طایفه بنی هاشم است. حضرت در سال «عام الفیل» درمکه معظمه به دنیا آمده ومدت ۶۳ سال عمرکرد و در سن چهل سالگی به پیامبری مبعوث گردید. مدت پیامبری حضرت ۲۳ سال طول کشید، سیزده سال آن در مکه و ده سال آن در مدینه سپری گردید و سرانجام حضرت در سن ۶۳ سالگی در مدینه از این جهان رحلت کرد. درود وسلام خداوند برآن حضرت واهلبیت ایشان.

درس دوم

عنوان درس: پیغمبر ما محمد«صلی الله علیه وآله وسلم»

وقت: یک ساعت درسی (٤٥ دقیقه)

اهداف

شاگردان با پیغمبر اسلام حضرت محمد(ص) واخلاق نیک آن حضرت آشنا شوند.

شاگردان به رسالت پیغمبر اکرم(ص) اعتقاد وگرایش پیدا نمایند.

مواد ممد درسی: تصویر درس و تصاویر «از مدینه منوره، مرقد و مسجد پیامبرص» پوسترهای مناظر دینی.

لغات واصطلاحات :

۱- **پیامبر:** پیام رسان، کسیکه پیام خدا را به انسانها میرساند

۲- **محمد:** نام پیامبر اسلام

۳- **پیرو:** کسیکه دنبال کسی راه برود.

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم وتربیه اسلامی صنف اول

۲- عکس مرقد و مسجد پیامبر ص

۳- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	**سلام** و احوال پرسی وگرفتن حاضری و باز کردن کتابها	توجه کردهوجواب می‌دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام پیامبر را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از نام پیامبر سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان میکند و دسته جمعی با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند.	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات وجوابات

سوال ۱: حضرت....... پیامبر ما است.	جواب ۱: حضرت محمد پیامبر ما است.
سوال ۲: ما..... حضرت محمد(ص) هستیم؟	جواب ۲: ما پیروان حضرت محمد (ص) هستیم؟
سوال ۳: حضرت محمد آخرین...... است.	جواب ۳: حضرت محمد آخرین پیغمبر است.

کار خانگی: شاگردان متن درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

مراد از کلمه طیّبه، (لا اِله اِلاّ اللّه و محمدٌ رسولُ اللّه) است و معنای کلمه طیبه چنین است (هیچ چیزی لایق و شایسته عبادت نیست جز خدای یکتا و حضرت محمد(ص) فرستاده خداوند است) و با گفتن این کلمه هر انسانی مسلمان می شود . گفته اند، کلمه طیبه، جمیع افعال مؤمن و طاعتِ او است. و گفته اند: کلمه طیّبه دعوت اسلام است . طیّب به معنای پاک است ومراد آن است که با اخلاص باشد. و گفته اند: آن درختی است در بهشت .

درس سوم

عنوان درس: کلمه طیبه

وقت: یک ساعت درسی(۴۵ دقیقه)

اهداف:

شاگردان خواندن کلمه طیبه یاد بگیرند

شاگردان به کلمه طیبه اعتقاد وگرایش پیدا نمایند.

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات :

۱- **لَّا إِلَهَ إِلَّا اللهُ:** خدای غیر از الله نیست.

۲- **مُحَمَّداً رَّسُوْلُ الله:** محمد پیامبر آن خدای متعال است.

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم وتربیه اسلامی صنف اول

۳- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، کلمه طیبه را نوشته وشاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از کلمه طیبه سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان میکند و با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا میشود	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات

سوال ۱: کلمهٔ طیبه را بخوانید. ؟	جواب ۱: **لاإِلهَ إِلَّا اللهُ و مُحَمَّدٌ رَّسُولُ الله**
سوال ۲: **لَاإِلَهَ إِلاَّ اللهُ** را معنا کنید	جواب ۲: خدایی غیر از خدای متعال نیست.
سوال ۳: **مُحَمَّدٌ رَّسُولُ الله** را معنا کنید.	جواب ۳: این که محمد پیغمبر الله است.

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

کلمه شهادت

کلمه شهادت را به دو صورت می خوانند

۱- **اَشْهَدُاَنْ لاَّ اِلهَ اِلاَّ اللهُ - وَاَشْهَدُاَنّ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ الله .** در کتاب درسی بهمین صورت آمده است.

۲- گاهی کلمه شهادت را قرار زیر یاد میگیرند:

بِسْمِ اللهِ الرّحْمنِ الرّحِيمِ

اَشْهَدُاَنْ لاَّ اِلهَ اِلاَّ اللهُ وَحْدَه لاَشَرِيْكَ له وَاَشْهَدُاَنّ مُحَمّدًاعَبْدُه وَرَسُوْلُه

معنای آن :

شهادت می دهم که نیست هیچ معبودی بجزالله تعالی او یکتا است و هیچ شریکی ندارد و گواهی می دهم که محمد (ص) بنده و فرستاده اوست.

معلم محترم اگر مشاهده کردید شاگردی ازخانواده اینطور یاد گرفته اشتباه نگیرد. بلکه تشویقش کنید.

درس چهارم

عنوان درس: کلمه شهادت

وقت: یک ساعت درسی (٤٥ دقیقه) این درس در دو ساعت درسی تدریس شود.

اهداف:

شاگردان خواندن بخش اول کلمه شهادت را یاد بگیرند.

شاگردان بخش اول کلمه شهادت را حفظ کنند.

شاگردان به کلمه شهادت اعتقاد وگرایش پیدا نمایند.

مواد ممد درسی: تصا ویری که مسلمانان را در حال آذان واقامه گفتن نشان دهد.

لغات واصطلاحات :

۱- **الله:** خدای متعال

۲- **شهادت:** گواهی دادن

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم وتربیه اسلامی صنف اول

۲-عکس مسلمان در حال آذان واقامه گفتن

۳- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، کلمه شهادت را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از کلمه شهادت سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان کرده با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات وجوابات

سوال ۲: الله کیست؟	جواب ۲: الله: خدای متعال
سوال ۳: شهادت چیست ؟	جواب ۳: شهادت: گواهی دادن

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

درس پنجم

عنوان درس: کلمه شهادت

وقت: یک ساعت درسی (٤٥ دقیقه) این درس در دو ساعت درسی تدریس شود.

اهداف:

شاگردان خواندن بخش دوم کلمه شهادت را یاد بگیرند.

شاگردان بخش دوم کلمه شهادت را حفظ کنند.

شاگردان به کلمه شهادت اعتقاد وگرایش پیدا نمایند.

مواد ممد درسی: تصا ویری که مسلمانان را در حال آذان واقامه گفتن نشان دهد.

لغات واصطلاحات :

۱- **رسول**: فرستاده ، پیامبر

۲-**محمد:** نام پیامبر اسلام

۳-**شهادت:** گواهی دادن

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم وتربیه اسلامی صنف اول

۲-عکس مسلمان در حال آذان واقامه گفتن

۳- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، کلمه شهادت را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از کلمه شهادت سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان کرده با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات وجوابات

سوال ۱: رسول چیست ؟	جواب ۱: فرستاده، پیامبر
محمد کیست؟	محمد: نام پیامبر اسلام
سوال ۳: شهادت چیست ؟	جواب ۳: شهادت: گواهی دادن

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

◈دانش لازمی برای معلم گرامی

قرآن چگونه کتابی است؟

پاسخ اجمالی

قرآن کریم، کتاب آسمانی است که ازجانب خداوند متعال، برای راه یابی انسان به سوی حق، بر آخرین پیام آور خدا، محمد بن عبد الله فرستاده شد. قرآن معجزه جاوید پیامبر اسلام (ص) است. این کتاب در طول ۲۳ سال از طریق وحی تدریجاً بر رسول خدا (ص) نازل شد. پیغمبر اکرم (ص) آیات قرآن را بر مردم می‌خواند و جاذبه این آیات، افراد را به سوی اسلام می‌کشید. قرآن سی جزء و مجموعه ۱۱۴ سوره است و مجموع این سوره ها بر حدود ۶۲۰۵ آیه مشتمل است. از آن جا که قرآن کریم آخرین کتاب آسمانی برای هدایت انسان است. بنابراین کامل ترین کتاب هدایت الی الله نیز می باشد.

معلم محترم در صورت تقاضای شاگردان معلومات فوق را ارائه کند برای انکشاف ذهن آنان مفید خواهد بود.

درس ششم

◈ عنوان درس: قرآن کریم

وقت: یک ساعت درسی (٤٥ دقیقه)

اهداف:

- شاگردان با کتاب خدا(ج) آشنایی حاصل کنند.
- شاگردان با کتاب خدا(ج) انس وعلاقه بگیرند.
- شاگردان خواندن کتاب خدا(ج) را در زنده گی عادت بگیرند.

لغات واصطلاحات :

۱- **کلام الله:** سخن خدا، قرآنکریم

۲- **ایمان:** عقیده واعتقاد

۳- **نازل شده:** فرود آمده

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم وتربیه اسلامی صنف اول

۲-مصحف شریف «یک جلد قرآن مجید »

۳- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام قرآنکریم را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از نام قرآنکریم سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان کرده وسپس با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات وجوابات

سوال ۱: کلام الله چیست؟	جواب ۱: کلام الله سخن خدا یعنی قرآنکریم است
سوال ۲: ایمان چیست؟	جواب ۲: ایمان: عقیده واعتقاد است
سوال ۳: نازل شده چه معنی ؟	جواب۳: نازل شده: یعنی فرود آمده

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

تعریف اصول دین:

اصطلاح "اصول دین" اصطلاحی کلامی است و به مجموعه اعتقادات و باورهایی گفته می شود که اساس دین اسلام را تشکیل می‌دهند و انکار هر یک از آنها موجب خروج از دین می شود. بطور کلی موضوعات دینی را می توان به دو بخش تقسیم نمود:

أ. بخش عقیده ای و نظری که اساس و بنیان دین محسوب می شوند.

ب. تعالیم و احکام عملی که مترتب بر عقاید نظری هستند.

نظر به این تقسیم بندی، علما دین قسمت "أ" را اصول دین می نامند: این اعتقادات از این رو اصول دین نامیده می شود که علوم دینی دیگر مثل حدیث، فقه و تفسیر مبتنی بر آنهاست. و قسمت"ب" را فروع دین می گویند.

درس هفتم

عنوان درس: اسلام

وقت: یک ساعت درسی (٤٥ دقیقه) این درس در دو ساعت درسی تدریس شود.

اهداف:

- شاگردان با دین اسلام آشنا شوند.
- شاگردان به خوبی ها وارزشهای دین اسلام معتقد شوند.

مواد ممد درسی: استفاده از ممد های درس اول ودوم این کتاب

لغات واصطلاحات :

۱- **دین:** اعتقاد به چگونگی اول خلقت و آخر آن.

۲- **اصول:** پایه ها ویک پایه را اصل میگویند

۳- **توحید:** اعتقاد به یگانگی خداوند متعال

۴- **عدل:** اعتقاد به عادل بودن خدای متعال

۵- **نبوت:** اعتقاد به پیامبر فرستادن خدای متعال

۶- **امامت:** اعتقاد به پیشوا تعیین کردن خدای متعال

۷- **معاد:** اعتقاد به حساب گرفتن خداوند از بنده گان وپاداش شایسته دادن.

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم وتربیه اسلامی صنف اول

۲-استفاده از ممدهای درس اول ودوم کتاب

۳- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام اسلام را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از معنای اسلام سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان نموده وسپس با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند..	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات وجوابات

سوال ۱: دین چیست؟	جواب ۱: دین: اعتقاد به چگونگی اول خلقت و آخر آن.
سوال ۲: اصول چیست؟	جواب ۲: اصول: پایه ها ویک پایه را اصل میگویند
سوال ۳: توحید چیست؟	جواب ۳: توحید: اعتقاد به یگانگی خداوند متعال.
سوال ۴: نبوت: چیست؟	جواب ۴: نبوت: اعتقاد به پیامبر فرستادن خدای متعال.
سوال۵: معاد چیست؟	جواب ۵: معاد: اعتقاد به حساب گرفتن خداوند از بنده گان وپاداش شایسته دادن.

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

قبله

کعبه شریف خانه ای است که توسط پیامبران سابق همچون حضرت ابراهیم علیه السلام بنا شده و به حکم قرآن کریم مسلمانان باید از هرگوشه دنیا روز پنج بار به سوی خانه کعبه نماز بخوانند وآن را قبله (پیشرو)خود قرار دهد. و هر مسلمان که توان داشته باشد فرض است که در عمر خود یک دفعه به زیارت خانه خدا برود و در آنجا اعمال حج را بجا بیاورد.

معلم محترم در صورت امکان و به اندازه استعداد و توانمندی شاگردان نام های چون طواف دور خانه و نماز آن را توضیح داده و شاگردان را به نام های مکان های چون عرفات و مشعر و منا و قربانی وجمرات یعنی شیطان کشی نیز آشنا بنماید.

درس هشتم

عنوان درس: قبله

وقت: یک ساعت درسی (۴۵ دقیقه)

اهداف:

- شاگردان با قبله آشنا شوند.
- مهارت شاگردان در تشخیص جهت کعبه شریف تقویت گردد.
- به ارکان اسلام وحج بیت الله گرایش پیدا کنند.

مواد ممد درسی: تصویر درس وتصاویر « کعبه وحجاج بیت الله در حال طواف ونماز »

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲-تصویر خانه کعبه

۳- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

لغات واصطلاحات

۱ – **کعبه:** خانه ای که در وسط شهر مکه بنا شده که خانه خدا خانه کعبه ویا بیت الله نام دارد. ومسلمانان اطراف آن دور میزند.

۲ – **قبله:** استقامت خانه کعبه را قبله میگویند که مسلمانان به آن استقامت نماز میخوانند.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کـــــرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام **خانه کعبه** را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از معنای **خانه کعبه** سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان میکند و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات وجوابات: جملات زیررا با کلمات مناسب تکمیل نمایید:

سوال ۱: کعبهٔ شریف.............. ماست.	جواب ۱: کعبهٔ شریف قبله ماست.
سوال ۲: کعبهٔ شریف خانهٔ......... است.	جواب ۲: کعبهٔ شریف خانهٔ الله است.
سوال ۳: مابسوی................. نماز می خوانیم.	جواب ۳: مابسوی کعبه شریف نماز می خوانیم.

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

بخش احکام

دانش لازمی برای معلم گرامی

پاکی برای نماز

نماز در لغت دعا کردن است و در اصطلاح شرع دعا کردن مخصوص با شیوه مخصوص است که با نیت و الله اکبر گفتن شروع می شود و با سلام دادن ختم می شود. نماز انسان را باتقوا می سازد نماز انسان را به خدای متعال نزدیک می کند. نماز مهمترین فرمان خدا است.

نماز از عبادت‌های مسلمانان و از ارکان مهم دین اسلام و ستون دین است.

نمازهایی که بر هر مسلمان، در هر شبانه روز، واجب است عبارت‌اند از: نماز صبح، ظهر، عصر، مغرب و عشا. البته غیر از این نمازها، نمازهای واجب دیگری هم وجود دارند.

نماز با پاک بودن و طهارت(غسل یا وصو و یا تیمم) انجام می شود و بدون طهارت صحیح نمی باشد.

عارفان بر این باورند که تمام موجودات نیز متناسب با وضع خود در حال حمد و تسبیح خداوند هستند و به آیاتی از قرآن نظیر «وَالنَّجْمُ وَالشجَرُ يَسجُدَانِ؛« و گیاه و درخت سجده می‌کنند» وهمچنین « وَإِن مِّن شَیْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ ؛ و هر موجودی، تسبیح و حمد او می‌گوید» استناد می‌ورزند.

درس نهم

عنوان درس: پاکی برای نماز

وقت: یک ساعت درسی (٤٥ دقیقه) این درس در دو ساعت درسی تدریس شود.

اهداف:

- شاگردان آب پا ک و آب نا پاک را بشناسند.
- شاگردان پیش از نماز وضوء کردن را ضروری بدانند.
- اهمیت وارزش پاکی بدن، لباس وجای نماز ومحیط زیست را بیاموزند.

مواد ممد درسی: در صورت امکان نل آب یا آفتابه آب یا جوی آب وغیره اشیای که ممد درس واقع شود

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- آفتابه آب ویا طشت آب

۳- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

لغات واصطلاحات

۱- بدن: تمام اعضای بیرونی انسان به اضافه مو ها

۲- لباس نماز گذار: تمام پوشیدنی بدن انسان به اضافه جای نماز

۳- پاک: همان پاکیزه است یعنی آلوده به نجاست نبودن

۴- مکان نماز گذار: زمینی که نماز در آن واقع می شود.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	**سلام** واحوال پرسی وگرفتن حاضری وباز کردن کتابها	توجه کرده وجواب می دهند	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، پاکی برای نماز گزار را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از پاکی برای نماز گزار سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان میکند و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا میشود	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات: جملات زیررا با کلمات مناسب تکمیل نمایید.

سوال ۱: بدن ما....... باشد.	جواب ۱: بدن ماپاک باشد
سوال ۲: لباس ما....... باشد.	جواب ۲: لباس ما پاکیزه باشد.
سوال ۳ :....... نماز ما........... باشد.	جواب ۳: جای نماز ماپاک باشد.

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

اهمیت وضو

وضو کلید ورود به نماز است.

نماز بدون وضو، نماز نیست.

وضو جزو ایمان است.

وضو نظافت جسم است.

وضو نشاط روح است.

وضو وسیله نزدیکی به خداست.

وضو اجازه ورود به نماز است.

کسی که وضو دارد در حال عبادت است.

دست زدن به قرآن و نام خدا بدون وضو حرام است.

وضو کفاره گناهان کوچک است.

وضو نور معنوی است.

معلم محترم روایات فوق در باره اهمیت وضو را برای شاگردان به اندازه ظرفیت و توان شان در صنف توضیح بدهد.

درس دهم

عنوان درس: وضو

وقت: یک ساعت درسی (۴۵ دقیقه)

اهداف:

- شاگردان طریقه وضو کردن را بشناسند.
- شاگردان پیش از نماز وضو کردن را ضروری بدانند.
- شاگردان هر کدام بدون کمک دیگران بتوانند وضو بگیرند.

مواد ممد درسی: نل آب، آفتابه آب، جوی آب وغیره اشیای که ممد درس واقع شود.

وسایل مورد نیاز

۱- کتاب تعلیم وتربیه اسلامی صنف اول

۲- نشان دادن عملی وضو توسط معلم محترم .

۳- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

لغات واصطلاحات

۱- شستن: شستشو دادن ، آب کشیدن.

۲- مسح: دست تر را کشیدن روی سر وپا دروضو گرفتن.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	**سلام** واحوال پرسی و گرفتن حاضری وباز کردن کتابها.	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام وضو را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از طریقه **وضو** سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان میکند و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند.	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات وجوابات

سوال	جواب
سوال۱: واجب های وضو چند است؟	جواب ۱: واجب های وضو چهار است
سوال۲: واجب های وضو را نام بگیرید.	جواب ۲: ۱- شستن روی. ۲. شستن دست ها تا آرنج ها. ۳. مسح سر. ۴. مسح پاها از سرانگشتان تا برآمدگی پشت پا.

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

اول وآخر وقت نماز صبح

اول وقت آن آغاز پهن شدن سفیده صبح و آخر وقت مخصوص نماز صبح هنگام طلوع خورشید می‌باشد.

اول و آخر وقت نماز ظهر

از زوال ظهر، هنگامی که سایه شاخص به طرف مشرق شروع به زیادتر شدن کند وقت نماز ظهر و به مقدار چهار رکعت مانده به مغرب آخرین وقت اقامه نماز ظهر می‌باشد

وقت مشترک نماز ظهر با نماز عصر پس از وقت مخصوص نماز ظهر تا چهار رکعت مانده به‌مغرب را وقت مشترک گویند.

اول و آخر وقت نماز عصر

پس از نماز ظهر (به مقدار چهار رکعت از اول زوال گذشته) تا مغرب

اول و آخر وقت نماز مغرب از مغرب) زمان از بین رفتن سرخی پس از غروب آفتاب در طرف مشرق (تا به مقدار چهار رکعت مانده به نیمه شب

وقت مشترک نماز مغرب با نماز عشاء پس از وقت مخصوص نماز مغرب تا چهار رکعت مانده به نیمه شب.

اول و آخر وقت نماز عشا پس از نماز مغرب (به مقدار سه رکعت از اول مغرب گذشته) تا نیمه شب

درس یازدهم

عنوان درس: اوقات نماز

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

- شاگردان با اوقات نماز های پنجگانه آشنا شوند.
- شاگردان قابلیت تشخیص اوقات نماز را پیدا کنند.
- شاگردان ارزش وقت شناسی را در زنده گی مهم بشمارند.

مواد ممد درسی: ساعت، چارت نماز های پنجگانه، اوقات وشب وروز.

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۳- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

لغات واصطلاحات

۱- اوقات نماز: وقت های هر کدام از نماز های ۵ گانه**.**

۲- نماز: به معنای دعا و نوعی از عبادت مخصوص است**.**

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّا لیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، اوقات نماز را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از اوقات نماز سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان میکند و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند.	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات

سوال ۱: ما در یک شبانه روز.......وقت نماز می خوانیم.	جواب ۱: ما در یک شبانه روز۵ وقت نماز می خوانیم.
سوال ۲: نماز ظهر را نماز........ هم میگویند.	جواب ۲: نماز ظهر را نماز پیشین هم میگویند.
سوال ۳: نماز عصر را نماز........ هم میگویند.	جواب ۳: نماز عصر را نماز عصرهم میگویند.

کار خانگی

شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

نیت نماز

انسان باید نماز را به نیت قربت یعنی برای انجام فرمان خداوند عالم به جا آورد و لازم نیست نیت را به زبان بگوید که مثلاً چهار رکعت نماز ظهر می خوانم قربه الی الله.

اگر در نماز ظهر یا در نماز عصر نیت کند که چهار رکعت نماز می خوانم و معین نکند ظهر است یا عصر، نماز او باطل است. و نیز کسی که مثلا قضای نماز ظهر بر او واجب است، اگر در وقت نماز ظهر بخواهد آن نماز قضا یا نماز ظهر را بخواند، باید نمازی را که می خواند در نیت معین کند.

انسان باید از اول تا آخر نماز به نیت خود باقی باشد. پس اگر در بین نماز به طوری غافل شود که اگر بپرسند چه می کنی نداند چه بگوید، نمازش باطل است.

انسان باید فقط برای انجام امر خداوند عالم نماز بخواند. پس کسی که ریا کند یعنی برای نشان دادن به مردم نماز بخواند، نمازش باطل است، خواه فقط برای مردم باشد، یا خدا و مردم هر دو را در نظر بگیرد.

اگر قسمتی از نماز را هم برای غیر خدا به جا آورد نماز باطل است، چه آن قسمت واجب باشد مثل حمد و سوره، چه مستحب باشد مانند قنوت. بلکه اگر تمام نماز را برای خدا به جا آورد ولی برای نشان دادن به مردم در جای مخصوصی مثل مسجد، یا در وقت مخصوصی مثل اول وقت، یا به طرز مخصوصی مثلا با جماعت نماز بخواند، نمازش باطل است.

درس دوازده هم

عنوان درس: نیت نماز

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

- شاگردان با نیت نماز های پنجگانه آشنا شوند.
- شاگردان قابلیت تشخیص نیت نماز را پیدا کنند.
- شاگردان ارزش نیت را در زنده گی مهم بشمارند.

مواد ممد درسی:

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

لغات واصطلاحات

۱- نیت کردن: قصد کردن.

۲- قربتا الی الله: به لحاظ نزدیک شدن به خدای متعال.

۳- نماز صبح: نمازی که بعد از شب یعنی در صبح پیش از برآمدن آفتاب ادا می شود.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	**سلام** واحوال پرسی وگرفتن حاضری وباز کردن کتابها	توجه کرده وجواب می دهند	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام نیت نماز را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از نیت نماز سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان میکند و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات وجوابات

سوال ۱: در نماز چگونه نیت میکنم؟	جواب ۱: دو رکعت نماز صبح بجا میاورم قربتاً الی الله
سوال ۲: قربتا الی الله: ؟	جواب ۲: نزدیک شدن به خدای متعال
سوال ۳: نیت به چه معنی ؟	جواب ۳: نیت به معنای قصد

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

حکمت خواندن سوره حمد در نماز

در هر نماز واجب است سوره حمد خوانده شود به جز نماز میت؛ نماز بدون سوره حمد صحیح نمی باشد.
از حضرت رضا (ع) نقل شده: اگر بپرسند: چرا خداوند در همهٔ نمازها امر کرده تا سورهٔ حمد خوانده شود.
در پاسخ می گوئیم: برای اینکه قرآن مهجور و متروک نگردد همواره نمازگزاران با قرآن ارتباط داشته باشند و آن را از یاد نبرند و انتخاب این سوره از این روست که همهٔ معارف و مفاهیم قرآن در سوره حمد جمع است، و سوره حمد با محتوای بلند و وسیعی که دارد همه اصول و ارکان قرآن را درون خود جای داده است.

درس سیزده هم

عنوان درس قیام در نماز

وقت: یک ساعت درسی (٤٥ دقیقه) این درس در دو ساعت درسی تدریس شود.

اهداف:

شاگردان به وجوب قیام در نماز آشنا شوند.

شاگردان با نماز انس وعلاقه بگیرند.

شاگردان به نماز خواندن عادت کنند.

مواد ممد درسی: تصــویر مسجد، چارت مصور نماز خوانی فردی وجمعی ازمسلمانان درصورت دسترسی.

لغات واصطلاحات :

١- قیام : ایستادن

٢- أَعُوذُ بِاللَّهِ: به خدا پناه می‌برم

٣- مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ: از شیطان رانده شده.

وسایل موردنیاز

١- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

٢- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّا لیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام قیام در نماز را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از نام نماز سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان میکند و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند..	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات وجوابات: معناهای این کلمات ویا جملات را بنویسید.

سوال ۱: أَعُوذُ بِاللَّهِ؟	جواب ۱: به خدا پناه می‌برم.
سوال۲: مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ؟	جواب ۲: از شیطان رانده شده.
سوال ۳: بِسْمِ اللَّهِ؟	جواب ۳: ستایش مخصوص خداوند است.

کار خانگی: شاگردان درس را حفظ کنند.

ترجمه و تفسیر آیات سوره حمد از آیت ۱-٦

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ؛ به نام خداوند بخشنده بخشایشگر

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ؛ ستایش مخصوص خداوندی است که پروردگار جهانیان است.

الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ؛ (خداوندی که) بخشنده و بخشایشگر است (و رحمت عام و خاصش همگان را فرا گرفته). مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ؛ (خداوندی که) مالك روز جزاست.

«ايّاكَ نَعْبُدُ وَ ايّاكَ نَسْتَعين» یعنی تو را پرستش می کنیم و بس و غیر تو را سزاوار پرستش نمی دانیم و در حوایج و مهمّات، از تو یاری می جوییم و از تو استعانت می خواهیم و تو را در هر دو جهان، یکی می دانیم و در هر دو سرا از تو توفیق می خواهیم و به عبودیّت تو تقرّب به حضرت تو می نماییم و در عبادت و استعانت، هیچ چیزی را با تو شریک نمی گیریم این همه لطف و مدد و رحمت و عنایت از تو می بینیم.

«**اهدِنَا الصِّرَاطَ الْمُستَقِيمَ**» ما را به راه راست هدایت کن) در اینجا این سؤال معروف مطرح می‌شود که: چرا ما همواره از خدا درخواست هدایت به صراط مستقیم می‌کنیم، مگر ما گمراهیم؟ در پاسخ این ایراد می گوئیم:

همان طور که اشاره شد، در مسیر هدایت هر لحظه بیم لغزش و انحراف درباره انسان می‌رود، به همین دلیل، باید خود را در اختیار پروردگار بگذارد و تقاضا کند که او را بر راه راست ثابت نگه دارد.

درس چهاردهم

عنوان درس: قرائت (۱)

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان با صورت قرائت حمد در نماز آشنا شوند.

شاگردان با آن گرایش پیدا کنند.

شاگردان توانند خود شان بدون کمک تا آخر حمد در نماز درس را حفظ کنند.

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات

۱- **بسم الله: بنام خدا**

۲- الرحمن الرحیم: بخشنده و مهربان

۳- الحمد لله: ستایش مخصوص خدا است

۴- رب العلمین: پرورش دهنده عالمیان

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- عکس مرقد و مسجد پیامبر ص

۳- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند	۵ دقیقه

۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام قرائت نماز را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از قرائت نماز سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان میکند و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات وجوابات: معانی جملات ذیل چیستند ؟

سوال ۱: الْحَمْدُ للّٰه	جواب۱ ستایش مخصوص خداوندی است ؛
سوال ۲: رَبِّ الْعَالَمِينَ	جواب۲: که پروردگار جهانیان است.
سوال ۳: الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	جواب۳: (خداوندی که) بخشنده و بخشایشگر است

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

درس پانزده هم

عنوان درس: قرائت(۲)

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان با آیه ۴ و ۵ سوره حمد شناخت حاصل نمایند.

شاگردان با حفظ آن گرایش پیدا نموده وآن را حفظ کنند.

مواد ممد درسی: عملی اجرا کردن استاد در صنف

لغات واصطلاحات

۱- **إِيَّاكَ نَعْبُدُ:** (پروردگارا!) تنها تو را می‌پرستیم؛

۲- و **إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ:** و تنها از تو یاری می‌جوییم

۳- **اهدِنَا الصِّرَاطَ الْمُستَقِيمَ:** ما را به راه راست هدایت کن

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام قرائت حمد را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده و با تمرکز آماده میشوند.	۵دقیقه

۳	**تدریس:** معلم، نام قرائت حمد را سوال میکند و سپس خودش صورت کامل درس را بیان کرده و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا شده تمرین میکند.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات

سوال ۱: إِيَّاكَ نَعْبُدُ:	جواب ۱: (پروردگارا!) تنها تو را می‌پرستیم؛
سوال ۲: و إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ:	جواب ۲: و تنها از تو یاری می‌جوییم
سوال ۳: اهدِنَا الصِّرَاطَ الْمُستَقِيمَ:	جواب ۳: ما را به راه راست هدایت کن

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

ترجمه وتفسیر آیت ۷ سوره حمد

« صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ؛

ترجمه:

راه کسانی که آنان را مشمول نعمت خود ساختی؛ نه کسانی که بر آنان غضب کرده‌ای؛ و نه گمراهان.

تفسیر

این آیه در حقیقت تفسیر روشنی است برای «صراط مستقیم» که در آیه قبل خواندیم، می‌گوید: «مرا به راه کسانی هدایت فرما که آنان را مشمول انواع نعمت‌های خود قرار دادی (نعمت هدایت) آنها که نه بر اثر اعمال زشت، و انحراف عقیده غضب تو دامنگیرشان شد و نه جاده حق را رها کرده و در بیراهه‌ها گمراه و سرگردان مانده‌اند»

و نیز آیه به ما هشدار می‌دهد که در برابر شما همیشه دو خط انحرافی قرار دارد، خط «غضب شده های خدا » و خط « گمراهان » فرق گمراهان وغضب شده ها در این است که «غضب شده ها » کسانی هستند که علاوه بر کفر، راه لجاجت و عناد و دشمنی با حق را می‌پیمایند و حتی از اذیت و آزار رهبران الهی و پیامبران در صورت امکان فروگذار نمی‌کنند. بنابراین غضب شده ها از گمراهان بدتر اند.

درس شانزدهم

عنوان درس: قرائت(۳)

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان با آیه اخیر حمد شناخت حاصل نمایند.

شاگردان با حفظ آن گرایش پیدا نموده وآن را حفظ کنند.

مواد ممد درسی: عملی اجرا کردن استاد در صنف

لغات واصطلاحات

۱- **صِرَاطَ الَّذِينَ**: راه کسانی که آنان را

۲- أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ: مشمول نعمت خود ساختی

۳- غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ: نه کسانی که بر آنان غضب کرده‌ای

۴- وَلَا الضَّالِّينَ: و نه گمراهان.

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام قرائت حمد را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده و با تمرکز آماده میشوند.	۵دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، نام قرائت حمد را سوال میکند و سپس خودش صورت کامل درس را بیان کرده و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا شده تمرین میکند.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات

سوال ۱: صِرَاطَ الَّذِينَ:	جواب ۱: راه کسانی که آنان را
سوال ۲: أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ؟	جواب ۲: مشمول نعمت خود ساختی
سوال ۳: غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ ؟	جواب ۳: نه راه کسانی که بر آنان غضب کرده‌ای
سوال ٤: وَلَا الضَّالِّينَ:	و نه راه گمراهان.

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

سوره اخلاص کی نازل شد؟

صحابه از پیامبر(صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلّم) تقاضا کردند که خداوند را برای آنها توصیف کند، پیغمبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلّم) سه روز سکوت کرد و پاسخی نگفت، تا این سوره نازل شد و پاسخ آنها را بیان کرد.

در بعضی از روایات آمده که این سؤال کننده عبد الله بن صوریا یکی از سران معروف یهود بود، و در روایت دیگری آمده که عبد الله بن سلام چنین سؤالی را از پیغمبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلّم) در مکه کرد، سپس ایمان آورد، و ایمان خود را همچنان مکتوم می‌داشت.

درس هفده هم

عنوان درس: قرائت(٤)

وقت: یک ساعت درسی (٤٥ دقیقه) این درس در دو ساعت درسی تدریس شود.

اهداف:

شاگردان با آیات سوره اخلاص درقرائت شناخت حاصل نمایند.

شاگردان بتوانند سوره اخلاص را صحیح بخوانند.

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات :

۱- **قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ:** بگو: خداوند، یکتا و یگانه است؛

۲- **اللهُ الصَّمَدُ:** خداوندی که از همه بی نیاز است و همه نیازمندان قصد او می کنند؛

۳- **لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ:** (هرگز) نزاد، و زاده نشد،

۴- **وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ:** و برای او هیچگاه شبیه و مانندی نبوده است!

وسایل مورد نیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام قرائت نماز را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از نام سوره در قرائت سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان کرده و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس برای تمرین هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات

سوال ۱: قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ؟	جواب ۱: بگو: خداوند، یکتا و یگانه است؛
سوال ۲: اللهُ الصَّمَدُ؟	جواب۲: خداوندی است که همه نیازمندان قصد او می‌کنند؛
سوال ۳: لَمْ یَلِدْ وَلَمْ یُولَدْ	جواب۳: (هرگز) نزاد، و زاده نشد،
سوال ٤: وَلَمْ یَکُن لَّهُ کُفُوًا أَحَدٌ	جواب۴: و برای او هیچگاه شبیه و مانندی نبوده است!

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

مسایل رکوع

مسأله ۱- نمازگزار در هر رکعت بعد از قرائت حمد و سوره، باید به اندازه‌ای خم شود که بتواند دست را به زانو بگذارد و این عمل را «رکوع» می‌گویند. و واجب است در حال رکوع ذکر بگوید.

مسأله ۲- در رکوع، سه مرتبه «**سُبْحانَ اللَّهِ**» یا یک مرتبه «**سُبْحانَ رَبِّیَ العَظِیمِ وَ بِحَمْدِهِ**» بگوید.

مسأله ۳- در حال ذکر رکوع باید بدن آرام باشد.

مسأله ۴- اگر پیش از آنکه به مقدار رکوع خم شود و بدن آرام گیرد، عمداً ذکر رکوع را بگوید، نمازش باطل است.

مسأله ۵- اگر پیش از تمام شدن ذکر واجب، عمداً سر از رکوع بردارد نمازش باطل است.

درس هجده هم

عنوان درس: رکوع

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان با ذکر رکوع شناخت حاصل نمایند.
شاگردان با دانستن معنی وحفظ آن گرایش پیدا نموده وآن را حفظ کنند.

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات

۱- **ذکر:** یاد
۲- **رکوع:** خم شدن
۳- **سبحان:** منزه است

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام ذکر رکوع را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از ذکر رکوع سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان کرده و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس برای تمرین هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات وجوابات

سوال ۱: ذکر رکوع را بخوانید.	جواب ۱: شاگردان یکی یکی در صنف میخوانند.
سوال۲: تکمیل کنید: سبحان.......	جواب ۲: تکمیل شد: سبحان الله.
سوال ۳: رکوع را عملاً انجام بدهید.	جواب ۳: شاگردان عملادر صنف انجام میدهند.

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

ترجمه ذکری که بعد از رکوع مستحب است

سَمِعَ اللّه لِمَنْ حَمِدَهُ، الله اکبر یعنی: شنید خدا آنکس را که او را ستایش کرد خدا بزرگترین (و برترین) است.

چه کسانی ستایش وتسبیح خدا میکنند ؟

جواب: مسلمان وهرچه از مخلوقات خداند است بقول قرآن کریم: **يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ**

آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است همواره تسبیح خدا می‌گویند، خداوندی که مالك و حاکم است و از هر عیب و نقصی مبرا، و عزیز و حکیم است!

درس نزدهم

عنوان درس: قیام و ذکر بعد از رکوع

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان ذکر پس از رکوع یاد بگیرند.
شاگردان با دانستن معنی وحفظ آن گرایش پیدا نموده وآن را حفظ کنند.

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات

۱- **سمع الله:** خدا میشنود.

۲- **لمن حمده:** از کسی که او را ستایش میکند.

۳- **الله اکبر:** خداوند بزرگ است.

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام قیام بعد از رکوع را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از نام قیام بعد از رکوع سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان نموده و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس برای تمرین هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات

سوال ۱: تکمیل کنید: ۱- سَمِعَ اللهُ..........	جواب ۱: تکمیل شد َسمِعَ اللهُ لمن حمده
سوال ۲: َسمِعَ اللهُ لمن حمده........	جواب ۲: : َسمِعَ اللهُ لمن حمده الله اکبر

کار خانگی: شاگردان لغات و اصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

مسایل سجود

مسأله ۱- نمازگزار باید در هر رکعت از نمازهای واجب و مستحب، بعد از رکوع دو سجده بجا آورد.

مسأله ۲- سجده آن است که اعضای هفتگانه، یعنی پیشانی و کف دو دست و سر زانوها و سر دو انگشت بزرگ پاها (شَست)، را بر زمین بگذارد و در حال سجده، واجب است ذکر بگوید.

مسأله ۳- در سجده سه مرتبه «سُبْحانَ اللَّهِ» یا یک مرتبه «سُبْحانَ رَبِّیَ الْأَعْلی وَ بِحَمْدِهِ» بگوید.

مسأله ۴- در حال ذکر سجده، باید بدن آرام باشد.

مسأله ۵- اگر کسی پیش از آن که پیشانی او به زمین برسد و آرام گیرد، عمداً ذکر سجده را بگوید، نمازش باطل است و چنانچه از روی فراموشی باشد، باید دوباره، ذکر بگوید.

مسأله ۶- نمازگزار باید بعد از تمام شدن ذکر سجده اوّل بنشیند تا بدن آرام گیرد و دوباره به سجده رود.

مسأله ۷- اگر نمازگزار پیش از تمام شدن ذکر، عمداً سر از سجده بردارد، نمازش باطل است.

مسأله ۸- اگر موقعی که ذکر سجده را می‌گوید، یکی از هفت عضو را عمداً از زمین بردارد، نماز باطل می‌شود، ولی موقعی که مشغول گفتن ذکر نیست، اگر غیر از پیشانی، جاهای دیگر را از زمین بردارد و دوباره بگذارد، اشکال ندارد.

مسأله ۲۲۷- اگر همراه با انگشتان شست پا، انگشتان دیگر هم به زمین برسد مانع ندارد.

مسأله ۲۲۸- نمازگزار باید در سجده پیشانی را بر زمین و یا آنچه از زمین می‌روید، ولی خوراکی و پوشاکی نباشد، مانند چوب و برگ درخت، قرار دهد.

درس بیستم

عنوان درس: سجود

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان ذکرسجده را یاد بگیرند.

شاگردان با دانستن معنی وحفظ آن گرایش پیدا نموده وآن را حفظ کنند.

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات

1- **ذکر: یاد**

2- **سجده:** گذاشتن پیشانی بر خاک

3- **سبحان:** منزه است

4- **تسبیح:** خدای را به پاکی یاد کردن

وسایل موردنیاز

1- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

2- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام ذکر سجده را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از ذکر سجده سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان کرده و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس برای تمرین هم صدا میشود	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات وجوابات تکمیل کنید

سوال ۱: سُبْحَانَ..........	جواب ۱: تکمیل شد **سُبْحَانَ الله**
سوال ۲:..... الله	جواب ۲: تکمیل شد **سُبْحَانَ الله**
سوال ۳: ذکر :............	جواب ۳: تکمیل شد ذکر: یاد

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

تشهد

مسأله ۱- در رکعت دوم همه نمازها و رکعت آخر نمازهای سه رکعتی و چهار رکعتی نمازگزار باید بعد از سجده بنشیند و در حال آرام بودن بدن، تشهّد بخواند، یعنی بگوید: «**اَلْحَمْدُلله اشْهَدُ انْ لا الهَ الَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِيكَ لَهُ وَ اشْهَدُ انَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ**».

ترجمه

ستایش فقط سزاوار خداست، گواهی میدهم که هیچ (کس یا چیز) سزاوار پرستش نیست جز خدای یکتا که همتائی برای او نیست.

وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ؛ و گواهی میدهم که محمد بنده او و فرستاده اوست.

اللّهُمَّ صَلِّ عَلى مُحَمَّد وَآل مُحَمَّد؛ خدایا بر محمد و آل محمد (خاندان محمد) درود و نیکی برسان.

درس بیست و یکم

عنوان درس: تشهد

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان خواندن ذکرتشهد شناخت یاد بگیرند.

شاگردان با دانستن معنی وحفظ آن گرایش پیدا نموده وآن را حفظ کنند.

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات

۱- **اَلْحَمْدُلله**: ستایش برخدا.

۲- **أشْهَدُأن**: شهادت میدهم اینکه.

۳- **لاَّ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ**: غیر خدای متعال خدایی نیست.

۴- **وَحْدَه لا شریک لَه**: فقط او خدا است و شریک ندارد.

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام تشهد را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از تشهد وذکر آن سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان میکند و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا تمرین میکند	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات

سوال ۱: تکمیل کنید: ۱- **أشْهَدُأَنْ..........وَحْدَه لاشرِيْکَ لَه**	جواب ۱: تکمیل شد **أشْهَدُأَنْ لا اله الا الله وَحْدَه لاشرِيْکَ لَه**
سوال ۲: **اَلْحَمْدُلله** :............	جواب ۲: تکمیل شد **اَلْحَمْدُلله**: ستایش برخدا
سوال ۳: **أشْهَدُأَن**:	جواب ۳: تکمیل شد **أشْهَدُأَن**: شهادت میدهم اینکه :

کار خانگی: شاگردان بخش اول تشهد را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

تشهد

کلمات تشهد باید به عربی صحیح و به طوری که معمول است پشت سر هم گفته شود.

اگر تشهد را فراموش کند و بایستد و پیش از رکوع یادش بیاید که تشهد را نخوانده، باید بنشیند و تشهد را بخواند و دوباره بایستد و آنچه باید در آن رکعت خوانده شود بخواند و نماز را تمام کند و اگر در رکوع یا بعد از آن یادش بیاید باید نماز را تمام کند و بعد از سلام نماز تشهد را قضا کند و بنابر احتیاط واجب برای تشهد فراموش شده دو سجده ی سهو به جا آورد.

مستحب است درحال تشهد بر ران چپ بنشیند و روی پای راست را به کف پای چپ بگذارد و پیش از تشهد بگوید:

"الحمد لله" یا بگوید: **"بسم الله و بالله والحمد لله و خیر الأسماء لله "**

و نیز مستحب است دست ها را بر ران ها بگذارد و انگشت ها را به یکدیگر بچسباند و به دامان خود نگاه کند و بعد از تمام شدن تشهد بگوید: "و تقبل شفاعته و ارفع درجته" .

مستحب است زن ها در وقت خواندن تشهد ران ها را به هم بچسبانند.

درس بیست و دوم

عنوان درس: تشهد

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان بقیه ذکر تشهد بیاموزند.

شاگردان با دانستن معنی وحفظ آن گرایش پیدا نموده وآن را حفظ کنند.

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات :

۱- وَأَشْهَدُأَنَّ: شهادت میدهم بر اینکه.

۲- مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ: محمد ص بنده وفرستاده آن پروردگار است.

۳- اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى: بارخدایا درود فرست بر.

۴- **مُحَمَّدٍّ وَ آَلِ مُحَمَّد**: محمد و خانواده محمدص.

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام پیامبر را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از بقیه تشهد سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان کرده و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس برای تمرین هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند..	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات

سوال ۱: تکمیل کنید: **أشْهَدُأَنْ.......................... وَرَسُولُهُ.**	جواب ۱: تکمیل شد **أشْهَدُأَن لا اله الا الله و أشْهَدُأَن محمدا عبده وَرَسُولُهُ.**
سوال ۲: **۳اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى** :.........	جواب ۲: تکمیل شد: خدایا درود فرست بر
سوال ۳: **مُحَمَّدٍّ وَ آَلِ مُحَمَّد**:......	جواب ۳: تکمیل شد: محمد و خانواده محمد ص

کار خانگی: شاگردان باقی مانده ذکر تشهد را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

مسایل و ذکر سلام

مسأله ۱- نماز گزار در رکعت آخر نماز، پس از تشهّد باید سلام دهد و نماز را به پایان برد.

مسأله ۲- سلام نماز به این صورت است: «**السَّلامُ عَلَيْكَ ايُّهَا النّبِيُّ وَ رحمةُ اللّٰهِ وَ بَرَكاتُهُ، السَّلامُ عَلَيْنا وَ عَلى عِبادِ اللّٰهِ الصَّالِحِينَ السَّلامُ عَلَيْكُم وَ رَحْمَةُ اللّٰهِ وَ بَرَكاتُهُ**».

و می‌تواند به سلام سوم قناعت کند و سلام سوم واجب است دو سلام اول مساحب است.

در زیر ذکر سلام را همراه با ترجمه بیان میکنیم:

اَلسَّلامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِيُّ ؛ سلام بر تو ای پیامبر.

وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكاتُهُ ؛ و رحمت و برکتهای خدا بر تو باد.

درس بیست وسوم

عنوان درس: **سلام** نماز

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان ذکر سلام را یاد بگیرند.

شاگردان به دانستن معنی وحفظ آن گرایش پیدا نموده وآن را حفظ کنند.

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات

۱-السَّلامُ عَلَيْكَ: سلام برتو

۲-أَيُّهَا النَّبِيُّ: ای پیامبر ما

۳- ورحمة الله: و رحمت خدا برتو

٤- وَبَرَكَاتُهُ: و برکت های خدا برتو

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر و یا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام سلام نماز را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از سلام نماز سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس برای تمرین هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات تکمیل کنید.

سوال ۱: السَّلامُ...........النَّبِیُّ	جواب ۱: تکمیل شد السَّلامُ علیك ایها النَّبِیُّ
سوال ۲: وَ........ وَبَرَکَاتُهُ	جواب ۲: تکمیل شد وَرحمه الله وَبَرَکَاتُهُ
سوال ۳: أَيُّهَا النَّبِیُّ:................	جواب ۳: معنا تکمیل شد.....: ای پیامبر ما

کار خانگی: شاگردان ذکر های سلام را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

ذکر سلام

در زیر بقیه ذکر سلام را همراه با ترجمه بیان میگردد:

اَلسَّلامُ عَلَیْنا ؛ سلام بر ما.

وَعَلی عِبادِاللهِ الصّالِحین ؛ و بر بندگان شایسته خدا.

مسئله: اگر سلام نماز را فراموش کند و موقعی یادش بیاید که صورت نماز به هم نخورده و کاری هم که عمدی و سهوی آن نماز را باطل می کند مثل پشت به قبله کردن انجام نداده باید سلام را بگوید و نمازش صحیح است.

درس بیست و چهارم

عنوان درس: سلام نماز

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:شاگردان بقیه ذکر سلام را یاد بگیرند.

شاگردان به دانستن معنی وحفظ آن گرایش پیدا نموده وآن را حفظ کنند.

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات :

۱- **السَّلامُ عَلَیْنَا**: سلام برما.

۲- وَعلی عِبَادِاللهِ: سلام بربنده های خدا.

۳- الصَّالِحِینَ: رستگاران اند.

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام سلام نماز را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده و با تمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از ذکر سلام نماز سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس برای تمرین هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات – تکمیل کنید.

سوال ۱: **السَّلامُ عَلَيْنَا..........الصَّالِحِينَ**	جواب ۱: تکمیل شد **السَّلامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِينَ**
سوال ۲: **السَّلامُ عَلَيْنَا**:.............	جواب ۲: :..........سلام برما
سوال ۳: **وَعَلَى عِبَادِاللهِ** :.........	جواب ۳:........ سلام بربنده های خدا

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

مسایل و ذکر سلام

گفتن این ذکر سلام در آخر هر نماز بعد از تشهد واجب است.

اَلسَّلامُ عَلَیْکُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَکاتُهُ؛ سلام بر شما و برکت های خدا بر شما باد.

نمازگزار پس از سلام نماز سه مرتبه الله اکبر میگوید و هر باری که الله اکبر میگوید به یک طرف نگاه میکند {اول راست بار دوم چپ بار سوم راست}.

درس بیست وپنجم

عنوان درس : سلام

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان با بقیه ذکر سلام شناخت حاصل نمایند. شاگردان به دانستن معنی وحفظ آن گرایش پیدا نموده وآن را حفظ کنند.

مواد ممد درسی: عملی اجرا کردن استاد در صنف

لغات واصطلاحات

١- اَلسلام عَلَیْکُمْ: سلام برشما

٢- ورحمة الله: وهم رحمت خدا (برشما)

٣- وَ بَرکَاتُهَ: وهم برکت خدا (برشما)

وسایل موردنیاز

١- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

٢- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام سلام سوم نماز را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده و با تمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از سلام اخیرنماز سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان کرده و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس برای تمرین هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات تکمیل کنید.

سوال ۱: تکمیل کنید: السلام عَلَیْکم...............	جواب ۱:.......: ورحمه اللهِ وَ بَرَکَاتُه
سوال ۲: اَلسلام عَلَیْکُمْ:	جواب ۲:.....: سلام برشما
سوال ۳: ورحمة الله:......	جواب ۳: ....: وهم رحمت خدا

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

بخش آداب و اخلاق

دانش لازمی برای معلم گرامی

احترام مادر و پدر

اویس قرن و جلب رضایت مادر: اویس قرن برای زیارت پیامبر گرامی اسلام در خانه آن حضرت آمد اما حضرت تشریف نداشت لذا بدون اینکه پیامبر(ص) را ملاقات کند از دیدن پیامبر منصرف شد چونکه مادرش به او گفته بود در وقت کمی اگر پیامبر را دیدی یا ندیدی برگرد او اطاعت کرد و پیامبر را ندید و بخاطر احترام مادرش برگشت. پیامبر که به خانه آمدند فرمودند بوی خوشی را از یمن استشمام می کنم قصه اویس را گفتند پیامبر هم ستایش اویس را کرد و از کار او راضی شد و فرمود:

پیش منی در یمنی　　در یمنی پیش منی

درس بیست و ششم

عنوان درس: احترام به پدر و مادر

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان به اهمیت احترام به پدر ومادر شناخت حاصل نمایند.

شاگردان به احترام به مادر و پدر گرایش پیدا کنند.

شاگردان مادر و پدر خود را احترام کنند

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات

۱- **احترام:** قدردانی

۲- **نصیحت:** پند

۳- **رفتار:** رویه

٤- **ادب:** لحاظ مقام پدر و مادر

۵- **عمل کردن:** انجام دادن

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، احترام پدر مادر را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده و باتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از احترام پدر مادر سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان میکند و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات

سوال ۱: تکمیل کنید: ما، پدر و مادر خود را............	جواب ۱: ما، پدر و مادر خودرا دوست داریم.
سوال ۲:................ را گوش می کنیم.	جواب ۲: نصیحت شان را گوش می کنیم.
سوال ۳ :.......... شان عمل می کنید	جواب ۳: وبه نصیحت شان عمل می کنیم.

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را بنویسند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

احترام معلم

۱- شخصی در مدینه مدرسه‌ای تأسیس کرد و به آموزش کودکان مشغول بود.روزی یکی از فرزندان امام حسین(ع) به مدرسه وی رفت.و آیه شریفه «الحمدلله رب العالمین» را آموخت.

وقتی به منزل برگشت، آیه را تلاوت کرد و معلوم شد آن را در مدرسه‌ای از معلم آموخته است.

امام حسین(ع) هدایای زیادی برای معلم فرستاد به طوری که موجب شگفتی عده‌ای از یاران آن حضرت گردید. آنها نزد امام آمدند و عرض کردند:

آن همه پاداش به معلم رواست که شما در برابر آموزش یک آیه، این همه هدیه برای معلم فرستاده‌ای؟!

حضرت فرمود: آنچه که دادم چگونه برابری می‌کند با ارزش آنچه که او به پسرم آموخته است.

ایشان با این کار ارزش والای معلم را به تمامی یاران و پیروان خود گوشزد نمود.

۲- از بزرگی پرسیدند: چرا به معلم خود از پدرت بیشتر احترام می‌کنی؟ او گفت: «به خاطر اینکه معلم سبب زندگی باقی من است و پدر وسیله‌ی حیات فانی من است.

درس بیست وهفتم

عنوان درس: احترام معلم

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان به اهمیت احترام به معلم شناخت حاصل نمایند.

شاگردان به احترام نمودن معلم گرایش پیدا کنند.

شاگردان معلم خود را احترام کنند

مواد ممد درسی: عملی اجرا کردن استاد در صنف

لغات و اصطلاحات

۱- **معلم:** استاد

۲- **اجازه:** رخصت

۳- **ادب:** لحاظ مقام معلم

٤- **احترام معلم:** قدردانی معلم

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام معلم را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده و با تمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از احترام معلم سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان کرده و در اخیر با شاگردان در تکرار جملات درس به عنوان تمرین هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات تکمیل کنید:

سوال ۱:ما به.................... گوش میدهیم.	جواب ۱: ما به سخنان معلم خود گوش میدهیم.
سوال ۲: ما.......... خود را دوست داریم.	جواب ۲: ما معلم خود را دوست داریم.
سوال ۳: بدون اجازۀ او ....نمی شویم.	جواب ۳: بدون اجازه او از صنف بیرون نمیشویم.

کار خانگی: شاگردان این درس را یک مرتبه در کتابچه های خود بنویسند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

راستگویی

یکی از یاران پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم از این که گرفتار گناه می‌شود، به پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم گلایه برد و خواستار راهنمایی آن حضرت شد. پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم به وی می‌فرماید: دروغ نگو! آن شخص گفت: همین؟ !پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم فرمود: همین و بس. مرد رفت و در برابر امری قرار گرفت که گناه بود و چون خواست آن را مرتکب شود، گفت اگر پیش پیامبر رفتم و گفت این کار را کردی، چه بگویم؟ دروغ بگویم. من که وعده داده‌ام دروغ نگویم. چند مسأله‌ی دیگر نیز رخ داد و او برای این که به پیامبر دروغ نگوید از ارتکاب آن خودداری کرد. این گونه است که رفتار خود را اصلاح کرد.

درس بیست وهشتم

عنوان درس: راستگویی

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان اهمیت راستگویی را بدانند.

شاگردان به راستگویی گرایش پیدا کنند.

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، لفظ راستگویی را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از راستگویی سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان نموده ودر اخیر برای تمرین دسته جمعی با شاگردان هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند..	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات

سوال ۱: ما همیشه راست..........	جواب ۱: ما همیشه راست می گوییم.
سوال ۲: ماهیچ وقت...... نمی گوییم.	جواب ۲: ماهیچ وقت دروغ نمی گوییم.
سوال ۳: ما........... را دوست داریم.	جواب ۳: ما راستگویی را دوست داریم.
سوال چهارم:آدم....... دوست دارند.	آدم راستگو را همۀ مردم دوست دارند.

کار خانگی: شاگردان این درس را یک بار در کتابچه های خود رو نویس کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

اهمیت امانت داری.

خداوند در قرآن کریم در بیان صفات بعضی از پیامبران، عنوان (رسول امین ، ناصح امین) را آورده است که این تعبیرات بیانگر اهمیت امانت داری است. حضرت نوح(علیه السلام) به قومش فرمود: (من برای شما رسول امینی هستم). همین تعبیر را درباره حضرت هود و حضرت صالح و حضرت موسی نیز آورده است.

پیش از اسلام به پیامبر(ص) لقب امین داده بودند و مردم زمانش آن حضرت را به محمد امین خطاب می کردند، زیرا مردم اموال و امانت های خود را نزد آن حضرت به امانت می سپردند و ایشان آنها را به طور صحیح و سالم به صاحبانشان برمی گرداند. بعد از ظهور اسلام نیز این لقب همچنان به وی گفته می شد. قرآن به مردم دستور داده است که با پیروی از انبیا، امانات را به درستی حفظ کرده و به موقع به صاحبانشان باز گردانند: (خدا به شما دستور می دهد که امانت را البته به صاحبانش باز گردانید). امانت در این آیه عمومیت دارد و همه امانات اعم از الهی، مردمی، مالی و غیر مالی را شامل می شود.

در آیه ای دیگر، ادای امانت و وفای به عهد و پیمان در ردیف ویژگی های مؤمنان بیان شده است: ([مؤمنان کسانی اند] که امانت ها و عهد خود را مراعات می کنند.

درس بیست ونهم

عنوان درس: امانت داری

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان به اهمیت امانت داری شناخت حاصل نمایند.

شاگردان به دانستن معنی واهمیت آن گرایش پیدا نموده وآن را رعایت کنند.

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات :

۱- **امانت:** چیزی را کسی برای نگهداری نزد دوستش میگذارد.

۲- **خصلت:** خاصیت

۳- **راز:** سخنی که دیگران نباید از آن باخبر شوند.

٤- **امانت دار:** همان دوست که امانت نزد اوست.

٥- **امانت داری:** کسی که امانت را سلامت نگهدارد.

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام امانت را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده و با تمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از اهمیت امانتداری سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان کرده و در اخیر برای تمرین دسته جمعی با شاگردان هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند..	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات تکمیل کنید:

سوال ۱: چیزی راکه.......... صاحبش پس.............	جواب ۱: چیزی را که یافتیم به صاحبش پس می دهیم.
سوال ۲: راز های........ است.	جواب ۲: راز های دوستان ما، امانت است.
سوال ۳: امانت را........ نگهداری می کنیم.	جواب ۳: امانت را درست نگهداری می کنیم.

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

نظافت

رسول اکرم(ص) در بیان اهمیت نظافت بهداشت تن و رابطه آن با بعد معنوی انسان فرمود: «نظافت از ایمان است، یعنی مؤمن، پاک و نظیف است کسی که نظافت را رعایت نکند ایمان کاملی ندارد.»

نظافت و پاکی سبب صحت مندی و سلامتی انسان می باشد. امام کاظم(ع) در باب رعایت بهداشت و نظافت بدن فرموده: «ده چیز سنت است:

- مسواک دندان
- شستن دهان
- استنشاق بینی
- شانه زدن سر
- ختنه کردن
- ازاله موی عانه و زیر بغل
- ناخن گرفتن
- و شستشوی بدن.»

نظافت ظاهر انسان با پاکی روح او پیوندی عمیق دارد همان گونه که جمال ظاهر انسان حکایت از جمال باطن او می کند.

درس سی ام

عنوان درس: نظافت

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان به اهمیت نظافت شناخت حاصل نمایند.

شاگردان به دانستن معنی واهمیت آن گرایش پیدا نموده وآن را رعایت کنند.

مواد ممد درسی: توضیح مفصل عملی توسط استاد در صنف

لغات واصطلاحات

۱- ایمان: عقیده (اسلامی)

۲- نظافت: پاکی وتمیزی

۳- مساجد: مسجد ها

٤- جزء: بخش، حصه

۵- فرموده است: گفته است

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، نام **نظافت** را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده و با تمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از نظافت سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان و در اخیر برای تمرین دسته جمعی با شاگردان هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات

سوال ۱: ما........ را هم پاک..............می داریم.	جواب ۱: ما مساجد خود را هم پاک نگه می داریم.
سوال ۲: ما بدن و...... خود را...... نگه می داریم.	جواب ۲: مابدن و لباس خود را پاک نگه میداریم.
سوال ۳: ما خانه وکوچه ای خود را..................	جواب ۳: ما خانه وکوچه ای خود را پاک می کنیم.

کار خانگی: شاگردان این درس را در کتابچه های خود یک بار رونویس کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

آنچه هنگام غذا خوردن باید ترک کرد:

۱-: زیاده روی در کیفیت و کمیت غذا

۲-: نکوهش غذایی که نسبت به آن بی میل است.

۳-: دمیدن در غذا

۴-: خوردن با دست چپ

۵-: خوردن با یک انگشت یا دو انگشت

۶-: بلند آروغ زدن

۷: پاک کردن زیاداستخوانها

۸-: آب خوردن ،پس از خوردن گوشت

۹-: خوردن ،در حال سیری

حالاتی که غذا خوردن در آن حالات نهی شده است:

غذا خوردن به شیوه متکبران مثلاً در حال "تکیه زده "،" خوابیده به شکم" ، "دراز کشیده "،" ایستاده" همچنین غذا خوردن درحال راه رفتن و جنابت نیز بسیار نهی شده است.

درس سی و یکم

عنوان درس: آداب خوردن

وقت: یک ساعت درسی

اهداف: شاگردان آداب غذا خوردن را بدانند.

شاگردان آداب غذا خوردن را رعایت کنند.

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات

۱- آداب: ادب ها **۲- غذا:** خوردنی

۲- بسم الله الرحمن الرحیم: بنام خداوند بخشاینده و بخشایشگر

۳- الحمد لله: ستایش سزاوار خداست

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، آداب خوردن را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده و با تمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از آداب خوردن سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان کرده و در اخیر برای تمرین دسته جمعی با شاگردان هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند.	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات وجوابات: تکمیل کنید

سوال ۱: آداب خوردن را نام بگیرید.	جواب ۱: دست شستن ، بسم الله گفتن، بادست راست خوردن، از پیش روی خوردن الجمد لله گفتن
سوال ۲: پیش از خوردن غذادست های....	جواب ۲: پیش از خوردن غذادست های دست های خود را می شوییم.
سوال ۳: درشروع............. می گوییم.	جواب ۳: در شروع(بسم الله الرحمن الرحیم) می‌گوییم.
سوال ۴: بعد از خوردن غذا.... می گوییم.	جواب ۴: بعد ازخوردن غذا: (الحمدلله) می گوییم.

کار خانگی: شاگردان لغات واصطلاحات این درس را حفظ کنند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

آنچه در آشامیدن خوب است ترک شود :(طبق روایات)

۱-: دمیدن بر آب: پیامبر هیچ گاه در هنگام آشامیدن، در ظرف آب نمی دمید و چون می خواست نفس بکشد، ظرف را از دهان خود دور می کرد تا نفس بکشد.

۲-: یکجا سر کشیدن

پیامبرخدا (ص): آب را یکسره سر نکشید ؛ چرا که درد جگر از سر کشیدن یکباره بر می خیزد.

۳-: آشامیدن آب بسیار داغ

پیامبر خدافرمود از آشامیدن " حمیم " (یعنی آبی که به غایت ،داغ است)، نهی فرمود.

۴-: آشامیدن آب بعد از خوردن گوشت .

۵-: آشامیدن آب بر روی چربی پیامبر خدا (ص): آشامیدن در پی چر بی، بیماری ای در شکم است.

۶-: آشامیدن آب از مجاور دسته ظرف یا لبه شکسته آن؛ چرا که آن جا جای گرد آمدن آلودگی است

۷-: آشامیدن در ظرفهای مسی: ؛ چرا که "سهل "(یعنی وسواس و پریشان عقلی) برجای می نهد.

۸-: آشامیدن در حالت ناشتا چرا که، نیرویش کاستی می یابد.

۹-: نوشیدن آب سرد پس از خوردن شیرینی چراکه، دندان ها را از بین می برد.

۱۰-: نوشیدن آب فراوان ؛ چراکه سرچشمه هر دردی است.

۱۱: نوشیدن آب سرد و آب جو در حمام ؛چرا که معده را تباه می کند.

درس سی ودوم

عنوان درس: آداب نوشیدن

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان به اهمیت آداب نوشیدن شناخت حاصل نمایند.

شاگردان به رعایت آداب نوشیدن گرایش پیدا کنند.

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات :

۱- **بسم الله:** نام خدا

۲- **الحمد لله:** سپاس برخدا

۳- **نوشیدن:** سرکشیدن

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۳- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، آداب نوشیدن را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از آداب نوشیدن سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان کرده و در اخیر برای تمرین دسته جمعی در تکرار کلمات با شاگردا هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات وجوابات

سوال ۱: تکمیل کنید: آب را با..... نفس می نوشیم.	جواب ۱: آب را با سه نفس می نوشیم.
سوال ۲: آب را نشسته.........	جواب ۲: آب را نشسته می نوشیم.
سوال ۳: با دست.......... می نوشیم	جواب ۳: با دست راست می نوشیم.

کار خانگی: شاگردان این درس را یک بار در کتابچه های خود بنویسند

دانش لازمی برای معلم گرامی

آداب سلام

در مورد آداب سلام در روایات مطالب خوب و زیبایی ذکر شده است که چند نمونه از آن را به صورت اختصار بیان می کنم:

(۱)به هنگام ورود به منزل سلام کنید

(۲)به کودکان سلام کنید:

(۳)هنگام ملاقات با دوستان سلام را فراموش نکنید

(۴)این گروه همیشه بر دیگران سلام کنند کوچکتر بر بزرگتر سلام کند و یک نفر به دو نفر و کمتر به بیشتر و سواره بر پیاده و عابر بر ایستاده و ایستاده بر نشسته:

درس سی وسوم

عنوان درس: آداب سلام

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان به اهمیت آداب سلام شناخت حاصل نمایند.

شاگردان به رعایت آن گرایش پیدا کنند.

مواد ممد درسی:

لغات واصطلاحات :

۱- **محبت:** دوستی

۲- **ثواب :** پاداش، اجر

۳- **سنت:** گفتار و روش پیغمبر

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، آداب سلام را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده و با تمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از آداب سلام سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان کرده و در اخیر برای تمرین دسته جمعی با شاگردان هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات وجوابات

تکمیل کنید: سوال ۱: سلام دادن.......... است.	جواب ۱: سلام دادن سنت است
سوال ۲: جواب سلام........ است	جواب ۲: جواب سلام واجب ولازمی است
سوال ۳: الفاظ سلام................	جواب ۳: الفاظ سلام :السلام علیکم وجواب آن علیکم السلام است.

کار خانگی: شاگردان این درس را یک بار در کتابچه های خود بنویسند.

دانش لازمی برای معلم گرامی

آداب راه رفتن

انسان باید در همه کار ها میانه رو باشد و در راه رفتن هم حد اعتدال را رعایت کند و طوری راه برود که سبب آزار و اذیت دیگران نشود و برای روندگان دیگر مزاحمت نکند.

در کتاب مکارم از ابن عباس نقل کرده که گفت: رسول خدا صلی الله علیه و آله وقتی راه می‌رفت طوری بانشاط میرفت که به نظر می‌رسید خسته و کسل نیست. وقتی قدم برمی‌داشت تو گویی آن را از زمین می کند. به آرامی گام برمی‌داشت و باوقار راه می پیمود و در راه رفتن سریع بود.

یکی از دلایل جامع بودن اسلام این است که علاوه بر مسائل اعتقادی، سیاسی، نظامی، و اقتصادی، برای کارهای جزیی مانند رفت و آمد بیرون خانه نیز دستور دارد از جمله از این دستورات، خداوند(ج) در قرآنکریم میفرماید: ۱-: و در راه رفتن خود میانه روی کن: ۲- و بندگان خدا آنانند که در زمین با آرامش و بی تکبّر راه می روند.

درس سی وچهارم

عنوان درس: آداب راه رفتن

وقت: یک ساعت درسی

اهداف:

شاگردان به اهمیت آداب راه رفتن شناخت حاصل نمایند.

مواد ممد درسی

لغات واصطلاحات

۱- آداب: جمع ادب

۲- جانب: طرف

۳- آزار: اذیت

٤- احتیاط: مواظبت

وسایل موردنیاز

۱- کتاب تعلیم و تربیه اسلامی صنف اول

۲- تخته سفید و مارکر ویا تخته سیاه وتباشیر.

فعالیت های تدریس

ش	فعّالیت های معلم	فعّالیت های شاگردا ن	زما ن
۱	فعالیت مقدماتی	توجه کرده وجواب می دهند.	۵ دقیقه
۲	**ایجاد انگیزه:** معلم، عنوان درس را نوشته شاگردان را متوجه میسازد.	ساکت شده وباتمرکز آماده میشوند.	۵ دقیقه
۳	**تدریس:** معلم، از آداب راه رفتن سوال میکند و سپس خودش صورت صحیح درس را بیان کرده و در اخیر برای تمرین دسته جمعی باشاگردان هم صدا میشود.	گوش داده جواب میدهند و با هدایت معلم محترم خود جملات درس را تکرار میکنند.	۲۰ دقیقه
۴	**ارزشیابی:** معلم قرارجدول بعدی سوال میکند	شاگردان پاسخ میدهند.	۱۵ دقیقه

سوالات و جوابات

سوال ۱: تکمیل کنید: در راه کسی را........ نمی دهیم.	جواب ۱: در راه کسی را آزار نمی دهیم.
سوال ۲: از جانب............ می رویم.	جواب ۲: از جانب راست راه، می رویم.
سوال ۳: درجریان راه رفتن................	جواب ۳: در وقت راه رفتن به دیگران سلام می دهیم.

کار خانگی: شاگردان این درس را یک بار در کتابچه های خود بنویسند.